

Зростаймо патріотами своєї Землі

Мета: виховувати в учнів почуття патріотизму, національної гордості, любові до рідного краю, повагу до батьків, природи, землі-годувальниці, розуміння своєї причетності до всіх подій, які відбуваються в Україні; формувати переконаність у нетлінності духовних скарбів народу.

Обладнання: святково прикрашена класна кімната; стіл з вишитою скатертиною, плакати з державною символікою, пшениця, букет калини; виставка книг про державну символіку.

Вчитель: Сьогодні ми з вами поведемо розмову про найдорожче серцю кожної людини - Батьківщину. Що таке Батьківщина?
«Кожна нація і народ створили десятки тисяч слів. Одні з них звучать вагомо і живуть довго. Інші з часом стираються, темніють, як мідяки, і щезають з пам'яті людської. Але є слова, які можуть зникнути лише тоді, коли зникне сам народ, що створив їх. До таких належить прекрасне і просте слово - Батьківщина. Воно вічне, як вічний народ», - ці слова належать поетові В. Симоненку. Ми часто чуємо словосполучення «рідна земля», «рідний край». Що означають вони? Чому вони для нас найдорожчі? Послухаємо вірші.

Вчитель: Рідна земля - це казковий світ дитинства і юності. Це невичерпне

джерело, що все життя живить душу людини добром і світлом, куди б потім не завели її шляхи долі. І в тому дитинстві - рідна хата, наша берегиня. Біла хата у вишневому садку... Біла барва в Україні - символ чистоти, морального здоров'я, душевної краси.

Учні: 1-й

Що таке Батьківщина? Під віконцем калина, Тиха казка бабусі, Ніжна пісня матусі, Дужі руки у тата. Під тополями хата. Під вербою криниця, В чистім полі пшениця, Серед луку лелека І діброва далека, І веселка над лісом, І стрімкий обеліск...

2-й учень Україно, земле рідна. Земле сонячна і хлібна, Ти навек у нас одна, Ти, як мати, найрідніша, Ти з дитинства наймиліша, Ти і взимку найтихіша - Наша отча сторона,

3-й учень Одна Батьківщина, і двох не буває. Місця, де родилися, завжди святі. Хто рідну оселю свою забуває, Той долі не знайде в житті. Чи можна забути ту пісню, що мати співала малому, коли засинав? Чи можна забути ту стежку до хати, Що босим колись протоптав?

4-й учень У рідному краї і серце співає, Лелеки здалека нам весни несуть, У рідному краї і небо безкрає, І ріки - потоки, мов струни течуть.

5-й учень Тут мамина пісня лунає і нині, Її підхопили поля і гаї, Її вечорами по всій Україні співають в садах солов'ї.

Вчитель: Отже, діти, Батьківщина - це наш рідний край, наша Україна. Це - земля, на якій ми народилися, наші батьки, дідусі й бабусі, де поховані наші предки. Тому вона для нас - свята. Батьківщина - це найдорожче, найсвітліше, найрідніше, найкраще місце на землі, все те, що ми найбільше любимо і шануємо своїм серцем. Україну часто називають Матір'ю. Батьківщина, як і мама, - одна, найрідніша. Вони для людини - як два крила у птаха, що дані для польоту. Батьківщина для нас починається з мами. Матері... З першої миті життя схиляються над нами їхні обличчя. У тривозі й любові, в замилюванні й надії вдивляються матері у своїх дітей, сподіваючись і прагнучи щастя для них. Мама народжує не лише тіло дитини, народжує й душу. Разом з маминою колисаночкою в неї вливається ніжність і доброта. Давайте послухаємо мамину коліскову. Ви можете покласти голову на руки та пригадати ті пісні, які вам співали у дитинстві (лунає коліскова). Дитина не розуміє маминих слів, але, як весняна земля, ловить рясний дощ, так і вона ловить лагідність з маминого голосу і стає ніжною, як квіточка, що простягає свої пелюстки до сонечка. Батьківщина починається також із дужих батьківських рук, готових завжди підтримати, з мудрого батькового слова. Мати й батько - найдорожчі для нас люди. «Шануй батька твого і матір твою,

щоб добре було тобі і довголітнім ти був на землі», - вчить Біблія. Батьки... Все життя вони піклуються про нас, навіть тоді, коли ми вже дорослі, бажають нам добра і щастя, сподіваються, що ми будемо жити гідно серед людей і творити добро. Слово «Батьківщина» бере початок від слова «батьки». Пам'ять роду і почуття патріотизму тісно пов'язані між собою. Адже від шанування батьків йде шанування рідної землі - Батьківщини. Шанування батьків - один з найсвятіших обов'язків людини, а також її неоплатний борг. Батьки нас зростили, виховали, навчили добра, і як же не відплатити їм пошаною, любов'ю, ласкою. А власне, вони тільки цього на схилі літ і хочуть від нас. Давайте подивимось сценку. (Заходять батьки, юнак та бабуся)

Бабуся: У які світи тебе, внучку, не поведе життя, пам'ятай: найдорожче в ньому - твоя Батьківщина, земля, на якій ти народився.

Мати: Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибрати.
Можна все на світі вибрати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину. (Простягає сину вишитий рушник)
Візьми на щастя. Він тебе завжди поверне до отчого дому.

Юнак: Я буду пам'ятати, мамо.

Батько: Швидко пролетять шкільні роки. Колись захочеш їх зібрати по шляхах широких, але не збереш, бо немає вороття в минуле. Кожний прожитий день рахуй добрими справами, бо без добра немає людини, адже вона з цього бере свій початок.

Вчитель Скупимось ми на ласкаві слова для своїх рідних і тільки тоді, як втрачаємо їх, відчуваємо провину. Тож дорожійте, діти, кожним днем, прожитим разом із батьками, допомагайте їм у всьому. Недарма слово «Батьківщина» бере початок від слова «батьки». Українці мають усі підстави пишатися тим, що їхня Батьківщина має славні періоди історії, справді легендарних героїв, мужньо пережила найважчі випробування і не скорилася. Довгим і тернистим був шлях до омріяної волі. І ось збулось. 24 серпня 1991 року Україну проголошено незалежною демократичною державою. Відроджується і мова, і культура, і традиції. Наша любов до рідної Вітчизни - творча любов. Патріот не той, хто вміє виголошувати пишні фрази, а той, хто своєю клопіткою, щоденною працею множить багатства рідної землі, прикрашає, перебудовує свою Батьківщину. Україна – це наша батьківщина,

наша держава. Як ви гадаєте, що вкладається в поняття "держава" і що входить до його складу та символіки?

Учень: Держава - це країна з певним політичним устроєм, що має свій герб, прапор і гімн й, звичайно, певний народ на певній території...

Вчитель: Таки дійсно, будь-яка незалежна держава повинна мати свої державні символи - герб, прапор і гімн. А оскільки ти згадав про державний устрій, то, зрозуміло, у незалежній державі має бути й своя конституція - цей основний закон для всіх, хто живе на території країни. Хто підкаже мені, чи є в нашої України державні символи і які вони?.. І наша Україна, як і всі інші незалежні держави світу, має свій герб, прапор, гімн і конституцію. Давайте ж, друзі, пригадаємо історію виникнення цих символів нашої незалежності!..

Учень: Я прочитав у словнику таке про поняття «герб». "Герб - це відмітний символічний знак держави, міста, дворянського роду або навіть окремої особи, зображений на прапорах, монетах, паперових грошах, документах. А державний герб - це офіційна «емблема держави». Нанаших копійках і гривнях є тризуб, наш український герб.

Вчитель: наш герб, тризуб, відомий з давніх часів - ще із VII століття, як стверджують історики. А вже за часів Київської Русі тризуб став великокнязівським знаком-гербом і офіційно з'явився на монетах, що карбував Володимир Великий напочатку XI століття. А ще вважають, що тризуб означає, символізує триєдність: Бог Отець, Бог Син і Бог Дух Святий. В зображенні тризуба можна побачити триєдність життя: батько - мати - дитина, котрі символізують силу, мудрість і любов. Герб України - золотий тризуб на синьому тлі. Діти, ви коли-небудь його бачили?

Існує близько 400 версій, які пояснюють походження тризуба. Вважають, що це уособлення трьох природних стихій - повітря, води, землі. Тризуб як знак князівської власності широко використовувався в Київській Русі. Всі наші бажання, всю нашу любов до Батьківщини, її красу відображено в нашому прапорі.

Учень: Прапор - це полотнище певного кольору чи поєднання кольорів, часто з певним зображенням, прикріплене до держала чи шнура. Прапор є офіційною емблемою держави, символом її державного суверенітету. А наш український державний прапор - це поєднання двох кольорів: синього і жовтого!

: прапори відомі з давніх-прадавніх часів у всіх державах світу. Стяги-прапори брали в походи воїни, перед боєм їх піднімали на узвишші, а в бою охороняли найдужчі воїни-богатири! І в наших козаків були прапори, й у князів Київської держави! Давайте подумаємо, чому на нашому прапорі поєднані саме ті два кольори, які там є: синій і жовтий... Є думка, що синій і жовтий кольори символізують дві наймогутніші стихії природи: воду й вогонь. Але згадаймо й про життєдайну силу води, без якої, як кажуть, і ні туди, і ні сюди! А жовтий колір - це колір сонця, а не лише вогню. А що б ми робили без нашого сонечка? Без нього на землі не було б анічогісінько живого! Діти, перед вами прапор України. - Як ви гадаєте, що означає жовтий колір? (колір пшениці, зерна, хліба, теплого сонця). - А синій що означає? (Це колір нашого мирного неба) - Ось такий наш державний прапор. - Де ви бачили такі прапори в нашому місті?

Вчитель: А зараз послухаємо вірш. (учень читає перший куплет віршу «Ще не вмерла Україна») - Чи знаєте, ви діти, що це за вірш? - Як називаються хвалебні пісні? "Гімн - це урочиста пісня, прийнята як символ державної, національної єдності". Отак - коротко й зрозуміло! А нашим гімном, як ви всі, напевне, знаєте, є пісня "Ще не вмерла Україна", яку більше століття тому створили поет Павло Чубинський і композитор Михайло Вербицький. Вірш П. Чубинського, покладений на музику М. Вербицького став державним гімном України, бо в ньому прославляється наша держава і її сила та могутність. Щодня на українському радіо о 6:00 та о 24:00 звучить ця чарівна мелодія. Гімном починають та закінчують день, гімн звучить на всіх урочистих зборах, знову і знову прославляючи нашу державу. Коли звучить мелодія нашого гімну усі присутні мають підводитись, віддаючи пошану нашій державі. Саме ця пісня змогла об'єднати навколо себе патріотів, одержимих єдиною метою - побудовою соборної незалежної України. Ось зараз і в нашій аудиторії зазвучить наш державний гімн.

Вчитель: Діти, любіть свою Батьківщину, свою рідну неньку, Вона вас зростила. Шануйте наші державні символи, бо вони є ознакою нашої держави і несуть в собі нашу історію. Багато українських поетів прославляли нашу державу у своїх віршах, але вірш В. Сосюри " Любіть Україну " вчить нас любові до " Неньки ". Послухаємо його:

Любіть Україну, як сонце любіть,
Як вітер, і трави, і води.
В годину щасливу і в радості мить,
Любіть у годину негоди.
Любіть Україну у сні й наяву,
Вишневу свою Україну,

Красу її вічну живу і нову,
І мову її солов'їну.
Любіть Україну всім серцем своїм
І всіма своїми ділами.

Вчитель: Батьківщина - не просто місце тимчасового перебування, яке обирають і можуть міняти, батьківщину не забувають. Батьківщина – це передовсім мовна батьківщина. Мова та мовлення – найперші характеристики людини, її соціального стану та внутрішньої природи. Мова – це скарб, якого не можна позбутися. У Києві є дорогий ресторан, де інтер'єр оформлено в українському стилі: вишиті килимки та рушнички, глечики, настромлені на тин, офіціантки у вишитих сорочках, пропонують українські страви. Але якщо вам там захочеться замовити щось чистою українською мовою, вас зрозуміють із великими труднощами. Як ви вважаєте, чи правильно це? Чи дійсно це ресторан в українському стилі, якщо робітники не знають рідної мови? А зараз з цього приводу подивимось сценку.

Дід приїхав із села, ходить постолиці.
Має гроші – не мина жодної крамниці.

Попросив він:

- Покажіть кухлик той, що з краю.

Продавщиця:

- Что? Чево? Я не понимаю.

- Кухлик, любя, покажіть, той, що збоку смужка.

- Да какой же кухлік здесь, если это кружка.

Дід у руки кухлик взяв і нахмурих брови:

- На Вкраїні живете й не знаєте мови.

Продавщиця теж була гостра та бідова.

- У мене єсть свой язык, ні к чему мне мова.

І сказав їй мудрий дід:

- Цим пишатися не слід,

Бо якраз така біда в моєї корови:

Має, бідна, языка і не знає мови.

Вчитель: Україна - країна трагедій і краси; країна, де найбільше люблять волю і найменше знали її. Ви - майбутнє України. Тож своїми знаннями, працею, здобутками підносьте культуру, славте її. Будьте гідними своїх предків, любіть рідну землю, бережіть волю і незалежність України, поважайте свій народ і мелодійну мову. Шануймо себе і свою гідність - будемо шановані іншими! Ви, діти, наймолодші сини й дочки нашої Вітчизни. Майбутнє України у ваших руках. Від вас залежить, яким воно буде. Задумайтесь, чи гідні ви сини своїх батьків, чи шануєте ви їх, чи допомагаєте у праці, чи любите рідну землю, чи готові стати на її захист? Я бажаю вам стати відданими синами своєї Вітчизни. Нехай вам щастить у житті, і ніколи не забувайте, якої держави ви діти! До якої б національності ви не належали, завжди пам'ятайте: ви - громадяни незалежної України!

